

Medlem af Inatsisartut
Karen Marie Kyed Frederiksen
Demokraatit

17-11-2025
Sags nr. 2025 - 24007
Akt. id. 25976745

Postboks 260
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 64
E-mail: isn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Besvarelse af §37 spørgsmål nr. 197_2025 vedrørende Fritidsjob for unge under 18 år.

Kære Karen Marie Kyed Frederiksen.

Du har i henhold til §37 i Forretningsordenen for Inatsisartut stillet et spørgsmål til Naalakkersuisut om Fritidsjob for unge under 18 år. Dine spørgsmål er henvist til min besvarelse. Spørgsmålene gengives nedenfor, efterfulgt af en besvarelse.

1. Hvilke initiativer vil Naalakkersuisut iværksætte for at gøre det lettere for unge under 18 år at få et fritidsjob?

Svar:

I Naalakkersuisuts koalitionsaftale "Vi står sammen om et trygt og frit Grønland er under udvikling. Koalitionsaftale mellem Demokraatit, Inuit Ataqatigiit, Siunmut og Atassut" står der på side 4 følgende:

"Koalition vil arbejde for, at det skal være lettere for børn og unge at få et fritidsjob, da vi anser dette som et vigtigt skridt i forhold til at klargøre børn og unge til at træde ind på arbejdsmarkedet senere i livet."

Naalakkersuisut arbejder for at foreslå initiativer til at gøre det lettere for unge under 18 år om at få fritidsjob i arbejdet med Naalakkersuisuts kommende Beskæftigelsesstrategi.

1.a Hvordan vil Naalakkersuisut samarbejde med erhvervslivet og kommunerne for at skabe flere fritidsjob til unge?

Svar:

På baggrund af Koalitionsaftalen har departementet udarbejdet et arbejdsgrundlag og i relation til ovenstående citat fra koalitionsaftalen er følgende nedskrevet som et punkt der skal arbejdes på: *"Definition af børn og unges first jobs og information om betydningen af børn og unges arbejde i samfundet formidles på Naalakkersuisuts Jobportal. Det skal være muligt at søge fritidsjob via Naalakkersuisuts jobportal. Der skal igangsættes en kommunikationsindsats om rammer for erhvervslivet om at have børn og unge i fritidsjob."*

Naalakkersuisut mener, at det er et vigtigt emne. Emnet blev bragt op til Naalakkersuisuts arbejdsmarkedspolitiske seminar den 27. og 28. oktober 2025 hvor der var deltagelse fra erhvervslivet og kommuner. Anbefalinger og input vil blive indarbejdet i Naalakkersuisuts kommende beskæftigelsesstrategi.

1.b Hvornår forventer Naalakkersuisut at fremlægge konkrete forslag, der kan styrke unges adgang til fritidsjob i hele landet?

Svar:

Fra Naalaakkersuisuts side har man igennem tiden arbejdet for at mulighederne for fritidsjobs i Grønland skal synliggøres. Dette ses f.eks. i baggrundsarbejdet omkring Pilersitsiviit værkstedsskolerne, hvor der i rapporten: "Anbefalinger til Naalakkersuisut om Produktionsskolelignende forløb" (2023, s. 26-27) står følgende: *"Værdien af fritidsjobs i forhold til at lette vejen til at tage en uddannelse. Beskæftigelse (fx indenfor detailhandelen, eller omsorgsområdet) for unge under 18 år bør således ikke stå i vejen for en kompetencegivende uddannelse. Et fritidsjob sideløbende med uddannelse, kan dog muligvis lette adgangen til arbejdsmarkedet senere hen. I andre lande f.eks. i Norden benyttes begrebet First jobs, hvor forskellige aktører fra arbejdsmarkedet i samarbejde definerer jobs, som er gode at få som første job i livet. I sådanne tilfælde drøfter forskellige interessenter i arbejdsmarkedet, om hvilke kendetegn et First Job, skal have og om hvordan man kan hjælpe de helt unge i gang i arbejdsmarkedet. Der er bl.a. nogle lande, som tilbyder mentorordninger på arbejdspladsen, når de modtager helt unge som arbejdstagere.*

Derudover viser forskning om karriereforsøg, at jo tidligere de unge kommer i arbejdsmarkedet, desto større sandsynlighed er der for at de får en uddannelse og forbliver i kontakt med arbejdsmarkedet.

Det anbefaler at der i Grønland, kan etableres et netværk som kan bestå af fælles interessenter fra arbejdsmarkedet. F.eks. fagforeninger, arbejdsgivere, samt NGO-organisationer samt offentlige instanser som kommuner, der kan drøfte First jobmulighederne, og udpege de jobs der gode til at motivere unge til arbejdslivet. I den forbindelse kan man drage nytte af f.eks. kommunernes erfaringer fra Majoriaq området, ift. unge i jobtræningsforløb. Erfaringer som viser noget om hvilke arbejdsområder, der er mest egnede for unge som får deres første job i livet."

Naalakkersuisuts arbejdsmarkedspolitiske seminar i dagene 27-28. oktober 2025 i Nuuk indeholdt præsentation om emnet First Jobs. Der var deltagelse fra hele landet, og deltagerne var fagfolk fra erhvervslivet, fra Majoriaq Centrene fra erhvervsuddannelserne og Departement for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke. I oplægget, der er vedlagt som bilag til dette svar, præsenteredes bl.a. OECD's forskningsresultater fra langtidstudier fra 47 forskellige steder, som viste at personer som tidligt i deres liv har fået et fritidsjob eller har arbejdet i frivillige organisationer, også er de personer der klarer sig godt senere i livet. Formålene med præsentationen af emnet First Jobs på seminaret var flere. Dels at introducere begrebet og definitionen af det, dels at sprede viden om First jobs indflydelse for de enkelte personers liv, dels at inspirere mødedeltagerne med andre landes erfaringer med aktiviteter ift. First Jobs, og hensigten er at, det kan være med til at, interessenterne kan initiere nogle aktiviteter i deres lokalområde i forhold til at, synliggøre viden om First Jobs, og dermed bidrage til at gøre unges arbejdsmuligheder mere synlige i lokalsamfundet.

2. Hvordan vurderer Naalakkersuisut, at reglerne om arbejdstid, alder og tilladelser påvirker unges muligheder for at få et fritidsjob?

Svar:

De lovgivningsmæssige rammer for unges arbejde er **Lov om arbejdsmiljø i Grønland**, Sammenskrivning nr. 1048, 26 oktober 2005. **Sammenskrivningen omfatter**

- 1) Lovbekendtgørelse nr. 1048 af 26 oktober 2005
- 2) Lov nr. 1382 af 23 december 2012
- 3) Lov nr. 461 af 15. maj 2017.

Det er Arbejdstilsynet i Grønland, der varetager tilsynsopgaverne. Arbejdstilsynet i Grønland er en del af det danske Arbejdstilsyn, som er under beskæftigelsesministeriet i Danmark. Derfor er arbejdsmiljøområdet ikke fuldt ud hjemtaget i Grønland. I Arbejdstilsynets hjemmeside, står der flg.: *Lov om Arbejdsmiljø i Grønland Beskæftigelsesministeriets bekendtgørelse nr. 1048 af 26. oktober 2005 med senere ændringer – ikke autoriseret sammenskrivning.* I den er der et kapitel som omhandler unge, Kapitel 9 – Unge under 18 år.

På Arbejdstilsynets hjemmeside står der følgende: "**Unges arbejde.** Unge under 18 år er omfattet af de samme arbejdsmiljøregler, som gælder for alle andre, der er i et ansættelsesforhold. Derudover gælder der særlige regler for unge under 18 år, der er beskrevet i bekendtgørelse om unges arbejde i Grønland. **Instruktion.** Som arbejdsgiver har man en særlig pligt til at instruere grundigt, når man har unge under 18 år til at arbejde for sig."

Desuden skriver Arbejdstilsynet i Grønland flg.:

"Oplæring og instruktion

Som arbejdsgiver har man en særlig pligt til at instruere grundigt, når man har unge under 18 år til at arbejde for sig.

Arbejdsstedet skal derfor sørge for at den unge får en grundig oplæring og instruktion, og der skal løbende følges op på denne instruktion. Der er mange ulykker som sker tidligt i ansættelsesforholdet, og det er derfor vigtigt at give en grundig oplæring og introduktion af unge medarbejdere, både når det gælder arbejdsopgaver og sikkerhedsregler.

Det er arbejdsgiveren, der skal vurdere, om de unge er i stand til at udføre arbejdet sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Det skal sikres, at de unge er under effektivt tilsyn af en person, der er fyldt 18 år og har et godt kendskab til det arbejde, de udfører. Det kan derfor være en god ide at knytte en ældre erfaren medarbejder til den unge."

Af ovenstående fremgår det at legitimitetsgrundlaget for Arbejdsmiljø i Grønland, tager hensyn til de unge også unge under 18 år. Derudover er der fokus på at, arbejdsgiverne skal give grundig indlæring, når de har unge på arbejde. På de lovgivningsmæssige rammer er der lagt op til at arbejdsgiverne kan have nogle mentorordninger for unge i arbejde.

Arbejdstilsynets tilbud for virksomheder om arbejdsmiljøuddannelse indeholder undervisning i arbejde for unge under 18 år. Derfor mener Naalakkersuisut, at der bliver lavet en stor indsats for at brede viden om forhold vedr. at have unge under 18 år ansat.

3. Kan Naalakkersuisut oplyse andet af interesse for emnet?

Svar:

Det kan være en udfordring for borgerne, samt arbejdsgiverne og erhvervslivet at lovgivningen om arbejdsmiljøområdet endnu ikke er hjemtaget til Grønland. Selvom der foreligger en sammenskrevet bekendtgørelse om Arbejdsmiljø i Grønland, er det i udgangspunktet de danske myndigheder der godkender og kvalificerer legitimitetsgrundlaget. Dette i sig selv kan være udfordrende, da lovgivning i Danmark er tilpasset danske forhold, som bl.a. indbefatter landets demografi, geografiske struktur, infrastruktur, kulturer, samt videnskabelige traditioner, og demokratiske traditioner for diskussion af Arbejdsmiljø. Naalakkersuisut er opmærksomme på at arbejdsmiljøforholdene i Grønland mangler nærmere diskussion for at kunne være bedre tilpasset til forskellige lokale forhold i Grønland.

Med venlig hilsen

Aqqaluq B. Egede